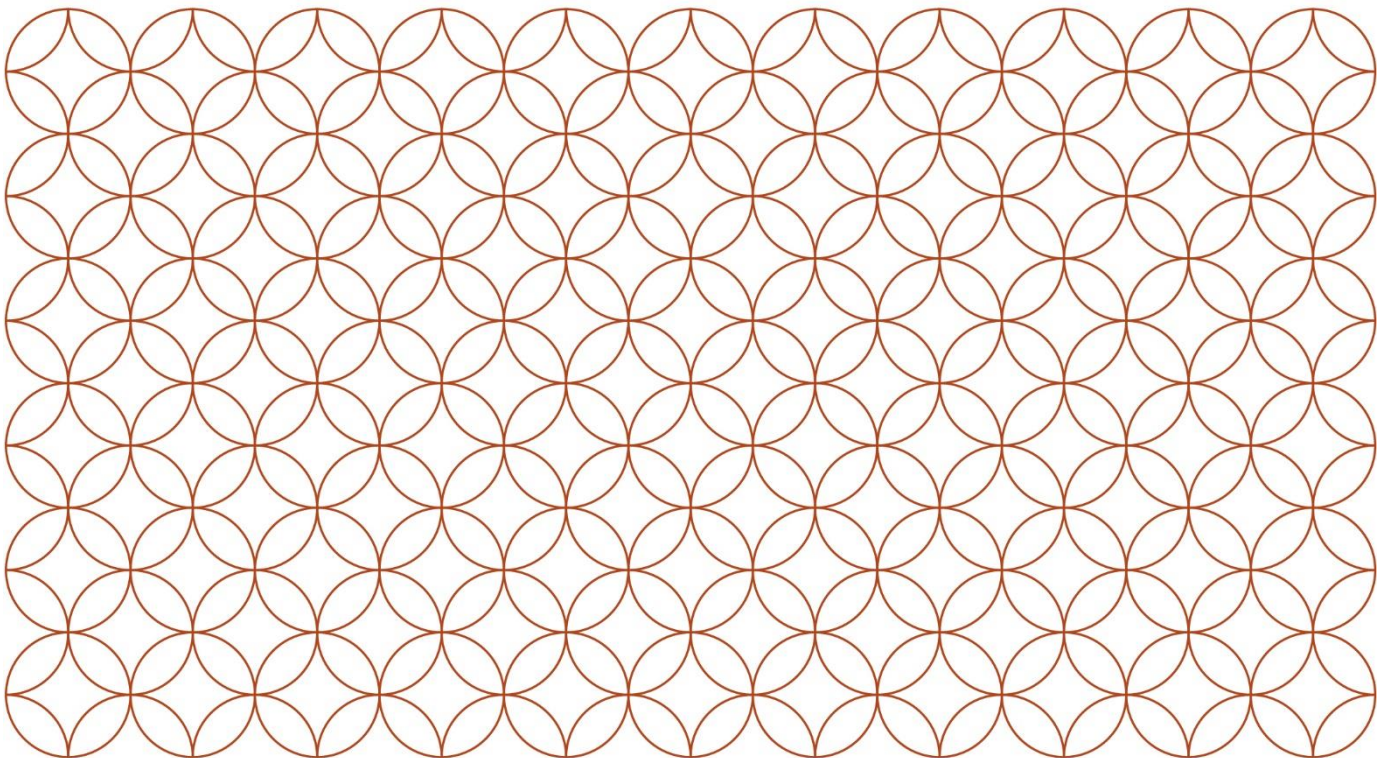

REDOVISNING AV
REGERINGSUPPDRAG

Slutredovisning av försöksverksamheten med branschskolor

2018–2023

Skolverket

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2023-11-29

Diarienummer: 2022:2428

Skolverket, Stockholm 2023

Sammanfattning

Försöksverksamheten med branschskolor (2017:623) har pågått mellan 1 juli 2018 och 30 juni 2023, därefter finns inga ytterligare medel avsatta. Denna slutredovisning bygger på uppgifter från tidigare delredovisningar, redogör för sista läsårets verksamhet (2022/23) samt redovisar Skolverkets sammanfattande iakttagelser och bedömningar om hela försöksverksamheten. Redovisningen inkluderar även en kort sammanfattning av den utvärdering av försöksverksamhetens tre första läsår som Skolverket redovisade i december 2021.

Försöksverksamheten omfattade nio branschskolor och syftade till att stärka den nationella kompetensförsörjningen inom yrkesområden där arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens överstiger arbetskraftsutbudet.

Totalt har 450 elever gått i en branschskola under dessa år, och av dem har flertalet hittills etablerat sig inom avsett yrkesområde. De branschskoleelever som intervjuades inom Skolverkets utvärdering upplevde att de fick en bra yrkesutbildning på branschskolan, bland annat som värdefullt komplement till sitt arbetsplatsförlagda lärande, men framförde också att branschskoleelever kan hamna i kläm om inte hemskolan och branschskolan lyckas samordna den sammantagna undervisningen, inte minst för elever i behov av stöd.

Statsbidraget som skulle stödja försöksverksamheten har varit underutnyttjat under hela försöksperioden. Möjliga hindrande faktorer som har identifierats är begränsningar i förordningen samt att mottagarkapaciteten i branschskolorna inte alltid har motsvarat anslaget. Både huvudmän och branschskolor hävdar dessutom att statsbidraget inte har täckt både utbildningskostnader och kostnader för administration.

En utmaning som har framförts av deltagande branschskolor är att det tar tid att bygga upp en branschskoleverksamhet och att etablera sig som branschskola. En annan svårighet var att försöksverksamheten pågick under en pandemi, vilket medförde vissa begränsningar av verksamhetens utveckling. Samtidigt visade Skolverkets utvärdering av de tre första läsåren att försöksverksamheten, om än i begränsad utsträckning, bidrog till att stärka den nationella kompetensförsörjningen inom små yrkesområden.

Nedan presenteras ett antal aspekter, med betoning på kvalitet, som Skolverket har identifierat som nödvändiga i fall regeringen initierar liknande framtida satsningar som rör branschskolor. Det är viktigt att:

- det genom avtal mellan huvudmän och branschskolor framgår hur man möjliggör ett upplägg och en organisation så att eleverna får förutsättningar att ta del av undervisningen både på branschskolan och hemskolan, särskilt när det gäller elever med särskilda behov,
- statsbidragsnivån bör anpassas efter olika yrkesområden, då de är olika kostnadskrävande. Jämför med statsbidraget för regionalt yrkesvux,

- begränsningar av elever per huvudman och yrkesområde bör undvikas. Skulle detta leda till högre söktryck kan en reglering för att främja den geografiska spridningen av branschskoleelever övervägas,
- nivån på eventuellt statsbidrag bör, förutom utbildning, även täcka kostnader såsom exempelvis elevers studiebesök på branschskolor samt studie- och yrkesvägledning.

Avslutningsvis ser Skolverket att det är av vikt att branscherna kvalitetssäkrar branschskoleutbildningarna och att Skolinspektionen särskilt uppmärksammas på att vid behov genomföra tillståndsprövningar.

Innehåll

Slutredovisning av försöksverksamheten med branschskolor	1
Sammanfattning	3
Innehåll	5
1. Inledning	7
1.1 Bakgrund till försöksverksamheten	7
1.2 Försöksverksamhetens syfte.....	7
1.3 Redovisningens disposition	8
2. Statsbidraget - villkor, urval och omfattning	9
2.1 Villkor för godkännande som branschskola.....	9
2.2 Skolverkets urval.....	9
2.3 Statsbidragets omfattning.....	11
2.3.1 Tabeller och diagram över statsbidraget under läsåren 2018–2023.....	12
Tabell 1. Översikt av statsbidraget för branschskolor per läsår.	12
Tabell 2. Antalet branschskoleelever per yrkesområde och läsår.....	13
Tabell 3. Uppdelning av huvudmän.....	14
Diagram 1. Andel män/kvinnor under försöksverksamheten	14
3. Skolverkets insatser	15
3.1 Nätverksträffar	15
3.2 Enskilda digitala samtal.....	16
3.3 Skolverkets verksamhetsbesök.....	16
3.4 Enkätundersökningar	16
3.4.1 Enkät till branschskolorna	16
3.4.2 Enkät till branscherna	17
3.5 Digitalt stöd.....	17
4. Branschskolornas och branschernas erfarenheter	18
4.1 Branschskolornas erfarenheter av försöksverksamheten.....	18
4.1.1 Svagt intresse för branschskoleutbildning hos huvudmän.....	18
4.1.2 Samordning av utbildningen	18
4.1.3 Få branschskoleelever från komvux	19
4.1.4 Statsbidragsförordningen medför begränsningar	19
4.1.5 Elevers etablering efter branschskola.....	20
4.2 Branschernas erfarenheter av försöksverksamheten	20

5. Skolverkets utvärdering av försöksverksamheten.....	22
6. Skolverkets slutsatser.....	24
Referenser	27

1. Inledning

1.1 Bakgrund till försöksverksamheten

I november 2015 överlämnade Yrkesprogramsutredningen sitt betänkande *Välja yrke* (SOU 2015:97). Enligt utredningen behövde yrkesutbildningarnas attraktionskraft öka och kvaliteten förbättras genom en stärkt samverkan med arbetsmarknaden. Utredningen lyfte vidare att branschskolor passar bäst för vissa små yrkesområden och föreslog en försöksverksamhet under fem läsår med som mest tio branschskolor och cirka 1 600 gymnasieelever.¹ En branschskola är en skola med spetskompetens som tar emot elever från hela landet för utbildning under delar av elevernas yrkesutbildning. I mars 2017 kom ett förslag från Regeringen om att en ny lag om försöksverksamhet med branschskolor skulle införas. Den nya lagen trädde i kraft den 1 augusti 2017 och tillämpades på utbildning från och med 1 juli 2018.²

1.2 Försöksverksamhetens syfte

Försöksverksamheten med branschskolor pågick under tiden 1 juli 2018 – 30 juni 2023 och reglerades av förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän. Enligt förordningen skulle Skolverket varje år redovisa omfattningen och vunna erfarenheter av försöksverksamheten till Regeringskansliet. Redovisningar av regeringsuppdraget har lämnats in i december varje år sedan starten 2019. Enligt ett tilläggsdirektiv i regleringsbrevet till Skolverket 2018 skulle försöksverksamheten även utvärderas. Utvärderingen redovisades till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) den 1 december 2021 och inkluderade Skolverkets årliga redovisning av omfattning och vunna erfarenheter av försöksverksamheten samma år.

Syftet med försöksverksamheten med branschskolor har varit att stärka den nationella kompetensförsörjningen inom utvalda bristyrken, genom att öka attraktiviteten och elevers tillgång till yrkesutbildning inom små yrkesområden där arbetsmarknadens efterfrågan är större än tillgången på rätt kompetens.

Försöksverksamheten har inneburit att huvudmän för utbildning inom gymnasieskolan eller komvux, med bibehållet huvudmannaskap, har kunnat sluta avtal med en branschskola om att erbjuda vissa av sina elever delar av utbildningen på entreprenad.

Detta har inneburit att huvudmän har kunnat överlåta undervisning för en eller flera elever till de utvalda branschskolorna och för detta har de också haft möjlighet att söka statsbidrag, vilket beskrivs närmare under kapitlet om statsbidrag. Samarbetet innebar att huvudmannen själv inte behövde tillhandahålla den specifika utrustning och lärarkompetens med mera som krävs för den

¹ SOU 2015:97, s. 13. Se även dir. 2013:122, dir. 2014:50, dir. 2014:95, dir. 2015:15 och dir. 2015:84.

² Lag (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor.

särskilda yrkesutbildningen. På så vis kunde huvudmannen erbjuda yrkesutbildningar inom små yrkesområden även om huvudmannen inte själv hade ett tillräckligt stort elevunderlag för att anordna hela utbildningen i egen regi.

Inom försöksverksamheten gavs även kommuner och regioner möjlighet att ansöka om att få utföra undervisning i yrkesämnen på entreprenad, vilket inte är tillåtet utanför försöksverksamheten.

1.3 Redovisningens disposition

Redovisningen beskriver först urval av branschskolor till försöksverksamheten, omfattning samt villkor av statsbidraget för försöksverksamheten med branschskolor. Därefter ges en beskrivning av Skolverkets insatser inom ramen för försöksverksamheten följt av branschskolornas och branschernas erfarenheter av försöket. Därpå följer en kort sammanfattning av Skolverkets tidigare utvärdering.³ Redovisningen avslutas med Skolverkets sammanfattande slutsatser.

³ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren.*

2. Statsbidraget - villkor, urval och omfattning

2.1 Villkor för godkännande som branschskola

Villkoren för att bli godkänd som branschskola av Skolverket var att ansökan gällde ett yrkesområde som få elever studerade inom gymnasial nivå och där arbetsmarknadens efterfrågan var större än tillgången på rätt kompetens. Utbildningen skulle vidare vara svår att tillhandahålla på grund av behov av särskilda lokaler, särskild utrustning, lärarkompetens eller små elevgrupper. Den sökande skolan skulle visa rekommendationer från en branschorganisation eller flera arbetsgivare inom det aktuella yrkesområdet. Vid urvalet av de tio skolor som skulle ingå i försöksverksamheten hade Skolverket i uppgift att ge företräde åt utbildningar som avsåg yrkesområden där skillnaden mellan antal elever och arbetsmarknadens behov var störst.⁴

2.2 Skolverkets urval

Skolverket beslutade i januari 2018 vilka av de skolor som ansökt om att bli branschskola som skulle få delta i försöksverksamheten.

Av de 48 skolor som ansökt om att bli branschskola inom försöksverksamheten bedömde Skolverket att 33 av dessa uppfyllde kraven i förordningen. De ansökningar som fick avslag avsåg hela yrkesprogram och inte specifika yrken. Vidare saknades i vissa fall den verifikation av branschstöd som Skolverket begärt. För att ingå i försöket krävde Skolverket en skriftlig dokumentation om stöd till utbildningen från en branschorganisation eller motsvarande, för att säkerställa utbildningens relevans och kvalitet så gott det gick utifrån gällande förutsättningar.

Vid urvalsprocessen gjorde Skolverket en helhetsbedömning av samtliga relevanta omständigheter. Utifrån ovan nämnda förutsättningar gjordes urvalet efter samråd med Arbetsförmedlingens analysavdelning och med stöd av de prognoser över nuvarande och framtida bristyrken som tagits fram där. I vilken utsträckning utbildningar mot ett visst yrkesområde tillhandahölls vägdes också in. Vidare togs även hänsyn till att försöksverksamheten skulle ha såväl en geografisk spridning som variation av branscher. Skolverkets nationella programråd⁵ informerades löpande under processen.

Två utvalda skolor bestämde sig för att avbryta sin medverkan under läsåret 2019/20 och ersattes då av andra branschskolor. Den ena skolan var Stockholms byggtkniska gymnasium, med yrkesområdet golvläggning, som meddelade att de ville avbryta medverkan i försöksverksamheten med anledning av att bygg- och

⁴ Förordning (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän.

⁵ För varje yrkesprogram i gymnasieskolan finns det ett nationellt programråd. Skolverket utser programrådets ledamöter. Dessa har i sin tur nominerats av arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer, branscher och myndigheter. De är representanter från arbetslivet med kunskap om programmens yrkesområden, till exempel som ansvariga för utbildnings- eller kompetensförsörjningsfrågor.

anläggningsprogrammet skulle läggas ner på den aktuella skolan. På rekommendation av branschorganisationen Sveriges byggindustrier och en inkommen ansökan från Bräcke gymnasiet i Göteborg, fattade Skolverket beslut om att utse Bräcke gymnasiet som ny branschskola inom yrkesområdet golvläggning med start våren 2020. Den andra branschskolan som meddelade sitt beslut att avsluta sin medverkan i försöket var INSU i Nyköping och det på grund av att de inte avsåg att utveckla sin verksamhet inom yrkesområdet distributionselektriker. Med start hösten 2020 överläts istället deltagande i försöket till Åsbro kursgård AB på rekommendation av branschorganisationen Energiföretagen AB samt en inkommen ansökan. Under hösten 2020 stod det också klart för Skolverket att ytterligare en skola, Ester Mosessons gymnasium i Göteborg, inte längre såg sig som deltagande branschskola inom försöksverksamheten. Den sistnämnda gymnasieskolans yrkesområde (Bageri, chark och sjöintendentur) ersattes inte inom försöksverksamheten.⁶

Sedan hösten 2020 har försöksverksamheten omfattat följande nio branschskolor och sju yrkesområden:

- Curt Nicolin Gymnasiet AB (enskilt ägandeskap), Finspång
Yrkesområde: Produkt, maskinteknik, produktionsteknik, design- och produktutveckling
- Lugnet gymnasiet (kommunal), Falu kommun, Falun
Yrkesområde: Karosseri och lackering (två olika branschskoleutbildningar)
- Göteborgs Tekniska College GTC (samägt bolag näringsliv och kommun), Göteborg
Yrkesområde: Driftsäkerhet och underhåll (två olika branschskoloutbildningar)
- Hvilan Utbildning AB (branschägd), Åstorp
Yrkesområde: Trädgård
- Plåt & Ventbyrån (branschägd), Katrineholm
Yrkesområde: Plåtslageri
- Skellefteå kommun, (kommunal) Skellefteå
Yrkesområde: Skogsmaskinförare
- Stiftelsen Installatörernas Utbildningscentrum (företagsägd stiftelse), Katrineholm

⁶ Skolverket (2019). *Redovisning av försöksverksamheten med branschskolor läsåret 2019/2020*.

Yrkesområde: Kylmontör och ventilationstekniker

- Bräckegymnasiet (kommunal), Utbildningsförvaltningen Göteborgs stad, Göteborg

Yrkesområde: Golvläggning

- Åsbro kursgård AB (branschägd), Knottebo

Yrkesområde: Distributionselektriker

2.3 Statsbidragets omfattning

Huvudmän för yrkesutbildningar har kunnat söka statsbidrag för att skicka elever till en branschskola inom försöksverksamheten. Huvudmännen kunde få bidrag för upp till fem elever per yrkesområde och av villkoren för bidraget framgick att en huvudman kunde ansöka om högst 50 000 kronor per elev och läsår. Elevens utbildningstid på branschskolan skulle utgöra minst sex veckor per läsår, under högst två läsår. Statsbidraget har ingått i ramen för anslaget (1:5 ap.3) beställningsbemyndigande. Det innebär att Skolverket kan fatta beslut som innebär åtaganden av medel som avser kommande budgetår. Ett läsår sträcker sig över två budgetår.

Sammanlagt beviljades statsbidrag för 655 elever. Totalt sett har 450 ”unika” elever deltagit i branschskoleutbildningar under försöksverksamhetens fem läsår. Denna skillnad förklaras av att vissa elever har deltagit i branschskoleutbildning under två eller flera läsår eller vid flera tillfällen.

Den huvudman som har tagit emot statsbidrag är skyldig att redovisa hur bidraget använts. De flesta huvudmän har under hela perioden svarat att bidraget har gått till resor till och från branschskolan, boende i samband med skolgång på annan ort samt till att betala utbildningen.

I redovisningen för 2019/20 (under pandemin) åberopade tre huvudmän särskilda skäl då de tvingades åsidosätta villkoret att varje elev ska delta i minst sex veckor per läsår i sådan utbildning, på grund av covid-19. Huvudmännen rådde inte över de omständigheter som uppstått och behövde planera om sin verksamhet och utbildning för berörda elever. Huvudmännen fann alternativa lösningar för eleverna även om det medförde ökade kostnader i och med snabb omställning av utbildningen, ökad administration samt ej återbetalningsbara redan bokade resor för elever. Mot bakgrund av 7 § i förordningen (2017:623) om särskilda skäl fick Skolverket besluta att avstå från återkrav helt eller delvis. Varje särskilt skäl

bedöms utifrån ärendets beskaffenhet. Skolverket bedömde till fördel för huvudmännen i respektive ärende om särskilt skäl.

2.3.1 Tabeller och diagram över statsbidraget under läsåren 2018–2023

Tabell 1 nedan visar en översikt av statsbidraget under försöksverksamheten. I tabellen kan vi följa hur mycket statsbidrag som beviljades, hur många branschskoleelever som gick delar av sin utbildning på en branschskola, hur många huvudmän som skickade elever till en branschskola, hur stort anslaget var samt hur många anlitade branschskolor som fanns fördelat per läsår. Tabell 2 anger hur många elever som gick delar av sin utbildning på en branschskola fördelat per yrkesområde och läsår. Tabell 3 visar hur uppdelningen av kommunala respektive enskilda huvudmän såg ut fördelat per läsår.

Skolverket noterar att den största skillnaden i tabell 1 till exempel är anlitade huvudmän och branschskoleelever mellan år 1 och år 2, därefter är nivåerna relativt konstanta. Detta gäller oavsett viken parameter vi tittar på och visar att det är första året som gett störst effekt, vilket visar på att det tar tid att etablera en ny utbildningsmöjlighet. Intressant att notera är också att från år 3 råder pandemi. Vidare analys av detta är svårt att göra utifrån att vi inte vet hur det hade sett ut om det inte hade varit en pandemi.

Tabell 1. Översikt av statsbidraget för branschskolor per läsår.

	Lsåret 2018/19	Lsåret 2019/20	Lsåret 2020/21	Lsåret 2021/22	Lsåret 2022/23
Anlitande huvudmän	28	43	46	48	48
Anlitade branschskolor	4	5	6	6	6
Anlitade branschskole- utbildningar	5	6	7	8	7
Branschskoleelever	70	136	148	148	153
Beviljat statsbidrag	3,5 mkr	6,5 mkr	8,2 mkr	7,8 mkr	8,4 mkr
Anslaget statsbidrag	20 mkr	28,5 mkr	28,5 mkr	34,5 mkr	24,5 mkr
Statsbidragets utnyttjandegrad	18 %	23 %	29 %	23 %	34 %

Tabell 2. Antalet branschskoleelever per yrkesområde och läsår.

Yrkesområde	Läsåret 2018/19	Läsåret 2019/20	Läsåret 2020/21	Läsåret 2021/22	Läsåret 2022/23
Plåtslageri	56	80	79	72	82
Lackering	5	16	25	24	24
Karosseri	3	27	18	19	15
Distributionselektriker	0	4	13	18	24
Skogsmaskinförare	0	7	8	0	0
Produktionsteknik	5	0	0	3	0
Kylmontör	0	0	3	4	0
Golvläggning	0	0	2	7	7
Trädgård	1	1	0	0	0
Ventilationstekniker	0	0	0	1	1
Driftsäkerhet och underhåll	0	0	0	0	0
Bageri	0	0	0	0	0
Chark	0	0	0	0	0
Sjöintendentur	0	0	0	0	0
Produkt	0	0	0	0	0
Maskinteknik	0	0	0	0	0
Design	0	0	0	0	0
Produktutveckling	0	0	0	0	0
Okänd (sekretess)	0	1	0	0	0
Totalt	70	136	148	148	153

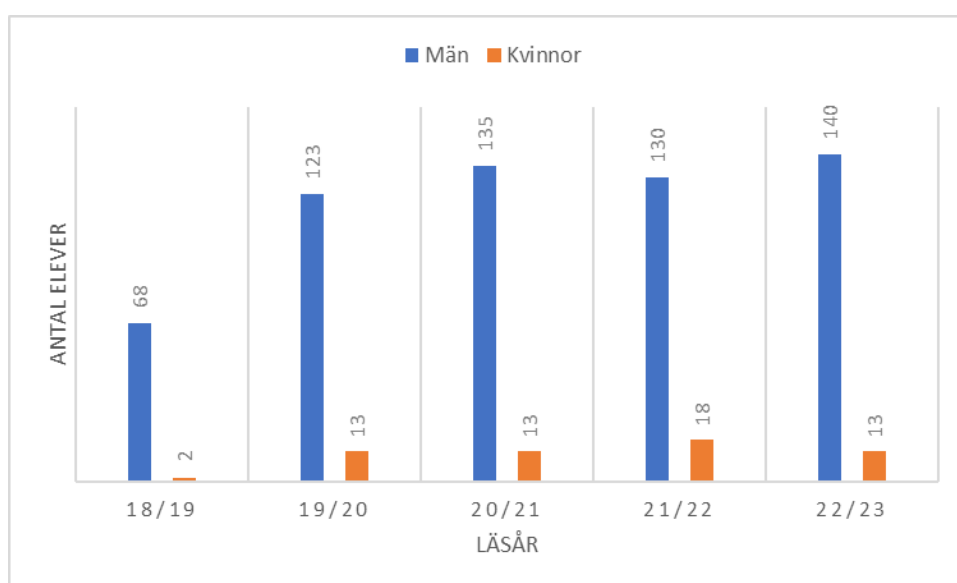
Klicka här för att skriva källa eller kommentar, radera om den inte behövs.

Tabell 3. Uppdelning av huvudmän per årtal

Uppdelning av huvudmän	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Kommuner, kommunal-förbund, utbildningsförbund	25	36	40	45	44
Enskilda	3	7	6	3	4
Antal huvudmän	28	43	46	48	48

Diagram 1 visar andel män/kvinnor under försöksverksamheten fördelat per läsår.

Diagram 1. Andel män/kvinnor under försöksverksamheten

Klicka här för att skriva källa eller kommentar, radera om den inte behövs.

Skolverket kan konstatera att det är en underrepresentation av kvinnor inom samtliga yrkesområden under hela försöksperioden. En bidragande orsak är det urval av branschskolor som Skolverket gjorde vid försöksverksamhetens början, då flertalet av skolorna är inom traditionellt mansdominerade yrkesområden.

3. Skolverkets insatser

Skolverket har sedan försöksverksamheten startade 2018 genomfört nätverksträffar med samtliga berörda branschskolor, enskilda digitala samtal med lärare och rektorer på skolorna samt verksamhetsbesök hos några deltagande branschskolor. Stöd har även erbjudits via Skolverkets webb. Skolverket har även genomfört enkätundersökningar med branschskolor och branschrepresentanter. Nedan följer först en beskrivning av Skolverkets insatser, med särskilt fokus på det sista läsårets verksamhet. I nästa kapitel, kapitel 4, sammanfattas branschskolornas och branschernas erfarenheter och iakttagelser.

3.1 Nätverksträffar

Sedan starten av försöksverksamheten har Skolverket bjudit in de deltagande branschskolorna till två nätverksträffar per år. Syftet med träffarna var att branschskolorna skulle få utbyta erfarenheter med varandra men också att Skolverket skulle kunna samla in information om branschskolornas utmaningar och framgångar. Ytterligare syften med träffarna har varit att Skolverket ska kunna ge branschskolorna aktuell information om exempelvis status och uppföljning av statsbidraget samt erbjuda möjlighet till dialog eller stöd/stödmaterial.

Under 2020, 2021 och våren 2022 genomfördes de tidigare fysiska träffarna digitalt på grund av covid-19 och därmed rådande omständigheter. Under den sistnämnda nätverksträffen våren 2022 presenterades bland annat Skolverkets utvärdering av försöksverksamhetens tre första läsår, *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren*, vilken kortfattat återges i kapitel 8.

I dialog med branschskolorna beslutades att även fortsättningsvis hålla digitala nätverksträffar.

Under nätverksträffen hösten 2022 diskuterades vilka framgångsfaktorer och utmaningar de deltagande branschskolorna kunde se när det bland annat gäller:

- upplägg och organisering av utbildningen,
- tekniska lösningar för uppföljning av utbildningen samt administration,
- mottagande av elever från komvux.

Vid den sista nätverksträffen hösten 2023 gjorde Skolverket en återblick av hur försöket startade samt redovisade hur statsbidraget hade nyttjats under sista läsåret. Vid träffen diskuterade deltagarna också vilka lärdomar som kan dras av försöket som helhet samt vad som återstod att redovisa. Skolverket genomförde även individuella möten för de branschskolor som ej deltog under träffen.

3.2 Enskilda digitala samtal

Under hösten 2022 bjöd Skolverket in samtliga nio branschskolor till enskilda digitala samtal med syfte att fånga upp lärdomar och lärande exempel från utbildningarna samt ge möjlighet att komma med inspel om aktuellt och relevant innehåll till de kommande nätverksträffarna. Sex skolor valde att delta i samtalen där bland annat utbildningsupplägg och organisering, marknadsföring, ekonomi, statsbidraget, olika utmaningar, komvuxelever samt pandemins konsekvenser diskuterades.

3.3 Skolverkets verksamhetsbesök

Skolverket besökte läsåret 2018/19 tre av branschskolorna; Falu kommun, Göteborgs Tekniska College GTC och PVF Yrke och Utbildning AB. Syftet med besöken var att få en viss insyn i verksamheten och få tillfälle att diskutera frågor om bland annat organisation, rekrytering av elever, överenskommelser med huvudmän, schemaläggning och utbildningens innehåll.

Under 2020/21 samt våren 2022 ställdes Skolverkets verksamhetsbesök in på grund av covid-19. De planerade fysiska besöken ersattes istället av digitala dialoger och träffar, som beskrivits ovan.

Under hösten 2022 kunde Skolverkets verksamhetsbesök återigen genomföras som planerat och i fokus denna gång var bland annat elevernas boende- och sammantagna studiesituation samt stödbehov. Besök genomfördes på två skolor i Katrineholm och samtalen kom även att handla om utbildningskapacitet samt upplägg för komvuxelever.

Plåt & Ventbyrån visade upp ett helhetsupplägg kring boende och stödfunktioner för sina elever i nära anslutning till utbildningslokalerna. Under besöket samtalade vi även med lärare och elever som påtalade fördelarna med att utbildningsmomenten följer en tydlig process vad gäller praktiska moment och att det finns tydliga manualer för detta på skolan.

Det som bland annat lyftes fram under besöket på Stiftelsen Installatörernas Utbildningscentrum var deras samarbete med branscherna inom respektive yrke, vilket innebär att de kan erbjuda den senaste tekniken inom yrket. Eleverna får därmed möjlighet att öva på praktiska moment och utrustning som är uppdaterad med den senaste bransch-standarden.

3.4 Enkätundersökningar

3.4.1 Enkät till branschskolorna

Skolverket skickade under hösten 2023 ut en enkät till branschskolorna för att fråga om elevernas etablering på arbetsmarknaden eller vidare studier efter avslutade studier i branschskola. Frågorna handlade bland annat om hur många elever som erhållit arbete inom förväntat yrkesområde, inom annat yrkesområde

eller påbörjat vidareutbildning. Svarsfrekvensen var 100 procent. Svaren återges i stycke 4.2.3. Uppgifterna bygger på branschskolornas uppgiftslämning.

3.4.2 Enkät till branscherna

Under hösten 2023 skickades även en enkät ut till representanter för branscher som hade haft en branschskola inom försöket och som handlade om deras förväntningar på försöket samt vad som kunde ha gjorts annorlunda. I enkäten gavs även möjlighet att ge inspel om vad som är viktigt att tänka på inför eventuella liknande satsningar i framtiden. Se vidare tabell 4.

3.5 Digitalt stöd

Skolverket har under försöksverksamheten löpande erbjudit digital information och stödmaterial i form av lärande exempel såsom artiklar och reportage från branschskolorna. Materialet har tagits emot väl och skolorna har varit positiva till att dela med sig av sina erfarenheter. Tilläggas här bör även att vissa branschskolor själva varit aktiva och lagt upp material och information på sina egna hemsidor.

4. Branschskolornas och branschernas erfarenheter

4.1 Branschskolornas erfarenheter av försöksverksamheten

Som nämns ovan har Skolverket löpande samlat in synpunkter och erfarenheter av försöksverksamheten under nätverksträffar, verksamhetsbesök, digitala möten och enskilda samtal med branschskolorna. Under hösten 2023 har Skolverket även genomfört enkätundersökningar med branschskolorna avseende elevers etablering samt representanter för branscherna. Nedan redogörs för de utmaningar, förutsättningar och framgångsfaktorer som framfördes av branschskolor och branschrepresentanter.

4.1.1 Svagt intresse för branschskoleutbildning hos huvudmän

Branschskolorna lyfter genomgående att de har haft svårt att nå ut till potentiella huvudmän och att det har funnits ett begränsat intresse för branschskoleutbildningarna bland huvudmän. En anledning som lyfts i dialogen, och som tros ha kunnat påverka, är att försöksverksamhet innebär ett kortsiktigt samarbete, vilket kan medföra att vissa huvudmän inte bedömer det vara lönt att lägga tid och resurser på att ansöka för sina elever. Någon representant från branschskolorna menar vidare att en anledning till att söktrycket har varit lågt skulle kunna bero på att utbildningen på branschskolan i vissa fall sker på bekostnad av utbildning i hemkommunen. Representanten förtydligar att:

”Om ersättningen till branschskolan, tillsammans med huvudmannens övriga kostnader för anlitandet, överskrider maxbeloppet som kan beviljas per elev i statsbidrag, innebär det en förlust för avsändande huvudman. Detta eftersom mer pengar då måste tas från den ordinarie skolpengen, medan de fasta kostnaderna på hemskolan inte minskar för att en elev, eller några elever, genomför del av sin utbildning på annan ort.”

Det har också framkommit att många branschskolor bedömer att statsbidraget per elev har varit för lågt, vilket har begränsat huvudmannens intresse att låta elever delta i verksamheten.

4.1.2 Samordning av utbildningen

En utmaning som framfördes av flera skolor var att fem år är kort tid för att arbeta upp en hållbar samverkan mellan branschskolor och huvudmän. Att samordna elevernas schema på hemskolan respektive branschskolan, så att eleverna får goda förutsättningar att genomföra sin utbildning lyfts som något som tar tid att utveckla, speciellt för elever i behov av stöd.

Vidare har branschskolorna diskuterat huruvida tillgång till boende för elever på respektive ort kan ha påverkat möjligheten för huvudmän att skicka elever till utbildningen. Samtidigt har branschskolorna på nätverksträffar framfört att de har lyckats bra med att lösa detta genom exempelvis lägenhetsboende eller samarbeten med hotell på orten.

4.1.3 Få branschskoleelever från komvux

Av såväl genomförda nätverksträffar och dialoger som Skolverkets uppföljning av statsbidraget framgår att få elever från komvux har studerat vid branschskolorna under försöksverksamheten. En möjlig orsak som lyfts fram i samtalen med branschskolorna är att huvudmän inte har uppfattat att även elever inom komvux omfattas av statsbidraget.

Under nätverksträffarna har branschskolorna även diskuterat hur hemskolans och branschskolans årsplanering skulle kunna samordnas för att främja ett ökat antal komvuxstuderande i branschskoleutbildning. Det är exempelvis skillnad på en elev som läser inom gymnasieskolan och är knuten till läsårsundervisning och en elev inom komvux som teoretiskt sett kan göra en del av utbildningen på branschskola vid vilken tidpunkt på året som helst.

Några av skolorna lyfte i samtalen att det är svårt att få ihop den reglerade tiden om minst sex veckor inom ramen för elevens utbildning, speciellt för komvuxelever med lärlingsupplägg som innebär 70 procent arbetsplatsförlagt lärande (vilket ofta används eftersom inget krav på medfinansiering finns för statsbidraget). Att komvux använder sig av upphandlade utbildningsanordnare i stor utsträckning lyfts också som ett hinder, likaså att det inte går att kombinera statsbidrag på samma sätt inom komvux som inom gymnasieskolan⁷.

4.1.4 Statsbidragsförordningen medför begränsningar

Det har vid nätverksträffarna med branschskolorna, och även från huvudmän som anlitade någon branschskola under försöksverksamheten, framförts att lydelsen i förordningen om högst fem elever per huvudman och yrkesområde inskränker huvudmännens incitament att skicka elever till branschskolorna.⁸ Skrivningen betraktas därmed som ett hinder för att statsbidraget skulle kunna nyttjas i större utsträckning.

Det ansågs också vara problematiskt att så få elever från varje huvudman kunde ta del av försöksverksamheten. Om en huvudman exempelvis valde att skicka samma elever till en branschskola under två läsår så kunde ingen annan elev från hemskolan ta del av branschskolans utbildning. I praktiken resulterade detta i att huvudmannen endast kunde skicka elever från varannan årskull till samma branschskola. I den här kontexten ska man ha med sig att en huvudman kan vara ett gymnasieförbund eller en hel friskolekoncern.

⁷ Förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

⁸ Denna uppgift är hämtad från fritextsvar i en enkätundersökning bland de huvudmän som anlitade en branschskola med hjälp av statsbidraget under läsåret 2018/19 inom ramen för Skolverkets utvärdering av försöksverksamheten. Av fritextsvaren framgår att vissa huvudmän betraktar begränsningen som ett problem medan andra inte gör det.

4.1.5 Elevers etablering efter branschskola

Det har gått för kort tid för att dra några generella slutsatser av etableringen av branschskoleeleverna, men skolornas bild är att det har gått bra och att de bidrar till branschernas kompetensförsörjning. Skolverkets enkätundersökning under hösten 2023, som samtliga branschskolor har besvarat, bekräftar detta då de flesta branschskolors anger att en betydande andel av eleverna har erhållit arbete inom avsett yrkesområde eller gått vidare till studier. Endast en skola anger ett resultat på 70–100 procent.

Statistik om sysselsättningsgraden efter genomförd utbildning var något som flera branschskolor ansåg borde ha följts upp bättre i samverkan med branscherna. Under diskussioner på nätverksträffarna framkom att de flesta branschskolor gör egna utvärderingar efter respektive kurslut för att bidra till förbättringar av utbildningen. Dock lyftes att ett systematiskt och standardiserat utvärderingsmaterial för branschskolorna i försöksverksamheten var något som man i efterhand kunde konstatera hade varit önskvärt inte minst för att kunna följa upp elevernas etablering på arbetsmarknaden.

4.2 Branschernas erfarenheter av försöksverksamheten

Skolverket genomförde hösten 2023 även en enkätundersökning riktad till representanter för berörda branscher. Skolverket fick in 10 svar från branscher som samtliga representerar en branschskola. Enkäterna skickades ut till programrådsledamöter i Skolverkets aktuella nationella programråd för respektive yrkesområde för vidare distribution till berörda branscher. Enkäten skickades även ut till medverkande branschskolor på nätverksträff hösten 2023 och en presentation av syftet med enkäten hölls vid en nationell programrådskonferens hösten 2023, se tabell 4.

Enkätsvaren visar bland annat att förväntningarna har varierat bland de olika branscherna. De flesta branschföreträdare har angett att förväntningarna handlade om att skapa fler vägar in till arbetslivet, bättre förutsättningar för likvärdigt utbud av utbildning för landets elever, att branschskolorna skulle bidra med bättre kvalitet i utbildningen samt en samlad lärarkompetens.

Undersökningen visar vidare att det som inte motsvarade förväntningarna eller förhoppningarna var det regelverk som angav högst fem elever per huvudman och yrkesområde, vilket gjorde att skolor exempelvis inte kunde skicka elever från åk 2 då kvoten redan var fylld genom åk 3 elever. Detta menade någon respondent ledde till bristande kontinuitet för både elevernas hemskolor och branschskolorna samt att branschskoleeleverna inte ökade i den omfattningen skolorna och även branscherna hade hoppats på.

Några svarande från enkätundersökningen lyfter att de lärdomar man kan dra av försöket till exempel handlar om att det hade behövts en bättre struktur och organisation. Någon respondent exemplifierar att skolor som tar emot elever inte

ska ligga ute med medel och att det skapar en skör ekonomi, särskilt för mindre huvudmän som i många avseenden redan har en stram budget att förhålla sig till. En representant från en bransch lyfter även att det borde finnas öronmärkta medel för administration för den huvudman som skickar elever till branschskolan.

Vidare lyfter flertalet branschföreträdare i sina svar att det tar tid att bygga upp en verksamhet av denna art. Vissa branscher är också kritiska till att försöket lades ner precis när statsbidraget började bli känt ute hos huvudmännen.

En branschföreträdare uttrycker detta med att påpeka att *“Statsbidraget började bli allmänt känt bland huvudmännen och nu har det försvunnit, samtidigt som huvudmännen får ett svårare ekonomiskt läge gör det att framtiden ser osäker ut.”*

En annan respondent i enkätundersökningen menar att det skulle vara fördelaktigt att testa av hur regelverk och ekonomiska förutsättningar fungerar i praktiken innan försök växlas upp i större skala. I svaren reflekterar en av respondenterna även över att man hade kunnat se över de ekonomiska förutsättningarna i försöksverksamheten som helhet så att nivåerna exempelvis hade anpassats utifrån behoven inom respektive yrkesområde.

Tabell 4. Enkät svar branscher

Bransch	Antal svar	Organisationer som svarat
Fordon-och karosseribranschen	1	Transportföretagen AB
El- och energibranschen	3	Elektrikerna Energiföretagen Sverige Seko
Bygg- och anläggningsbranschen	1	Bräcke gymnasiet
Plåt- och ventilationsbranschen	2	Plåt & Ventbyrå Plåt & Ventföretagen
Naturbruk <i>Naturbruk-skog och trädgård</i> <i>Skogsbruk</i>	3	Gröna arbetsgivare LRF och naturbrukets yrkesnämnd GS-facket

Notera att fler svar per bransch har inkommit men där olika organisationer inom samma bransch svarat. Antal svar är alltså unika.

5. Skolverkets utvärdering av försöksverksamheten

Skolverkets utvärdering av försöksverksamheten ”Skolverket (2021). *”Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren.”* redovisades i december 2021 och omfattade uppgifter och iakttagelser från försöksverksamhetens tre inledande läsår, det vill säga läsåren 2018/19, 2019/20 och 2020/21. Utöver att inkludera de uppgifter om omfattning och vunna erfarenheter som redovisas i Skolverkets årliga redovisningar, presenterades uppgifter från enkätundersökningar bland branschskolor och anlitande huvudmän samt intervjuer, varav några med branschskoleelever.

Utifrån utvärderingen kunde Skolverket konstatera att antalet branschskolelever i försöksverksamheten har varit betydligt lägre än vad regeringen förväntat. Eleverna har dessutom haft en ojämn spridning över försöksverksamhetens olika yrkesområden. Samtidigt har branschskoleutbildningarna medfört ett ökat utbud av yrkesutbildning för elever på olika platser i landet, enligt de huvudmän som har anlitat branschskolor. Huvudmännen bedömde också att branschskoleutbildningarna är värdefulla och av god kvalitet för berörda elever.

Skolverkets övergripande bedömning i utvärderingen är därmed att försöksverksamheten, om än i begränsad utsträckning, har bidragit till att stärka den nationella kompetensförsörjningen inom små yrkesområden.⁹

Den empiri som samlades in inom utvärderingen visar vidare att statsbidraget anses som betydelsefullt av såväl branschskolor som anlitande huvudmän. Statsbidragets betydelse för huvudmäns anlitande av branschskolorna har också under de gångna åren lyfts på olika nätverksträffar för de deltagande branschskolorna. Det finns dock en osäkerhet, som inte minst har lyfts under de nätverksträffar som Skolverket har ordnat för branschskolorna, kring huvudmäns kännedom om möjligheten att anlita branschskolorna inom försöksverksamheten med hjälp av statsbidraget. Utvärderingen belyste dock inte denna fråga. Samtidigt konstaterades i utvärderingen att Skolverkets webbplats och anlitade branschskolor har utgjort vanliga informationskällor bland de anlitande huvudmännen.

De branschskoleelever som intervjuades inom utvärderingen upplevde att de på flera vis fick en bra yrkesutbildning på branschskolan, bland annat som värdefullt komplement till sitt arbetsplatsförlagda lärande, men framförde också att branschskoleelever kan hamna i kläm om inte hemskolan och branschskolan lyckas samordna den sammantagna undervisningen.

I Skolverkets utvärdering av försöksverksamheten konstaterar myndigheten vidare att endast ett fåtal av försöksverksamhetens branschskoleelever är kvinnor, medan en klar majoritet är män på gymnasiala lärlingsutbildningar. I detta

⁹ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren.*

sammanhang kan också nämnas att Skolverket lyft fram att elevinformationen skulle kunna göras mera målgruppsanpassad för att bland annat främja ett ökat elevintresse bland kvinnor.¹⁰

Jämställdhetsmyndighetens rapport ” Jämställdmyndigheten (2022). *Val efter eget kön, En kunskapssammanställning om könsskillnader i utbildningsval*” som är en forskningssammanställning av könsskillnader i utbildningsval, visar att ”kompetenstro” är en viktig förklaring till att så få kvinnor väljer tekniska utbildningar. Att höja kvinnors kompetenstro för teknik kan alltså vara ett sätt att få fler unga kvinnor intresserade av tekniska utbildningar. Vissa av de intervjuade eleverna i Skolverkets utvärdering föreslår också att skolan och branscherna, till exempel på gymnasie- och branschmässor, tydligare visar att branschskoleutbildningar och de yrken som de leder till, passar för både kvinnor och män. I detta sammanhang skulle exempelvis kvinnliga branschskolelärare och branschskoleelever kunna vara viktiga förebilder för intresserade kvinnor.

Skolverkets utvärdering av försöket visar att, om alla branschskolor skulle utbilda så många branschskoleelever som de maximalt uppskattat sig klara av under läsåret 2021/22 och de anlitande huvudmännen skulle uppbära statsbidragets maxbelopp för alla dessa elever, så skulle drygt 20 miljoner kronor betalas ut i statsbidrag ($404 \text{ elever} * 50\,000 \text{ kr} = 20\,200\,000 \text{ kr}$).¹¹ Detta innebär att branschskolornas sammantagna högsta utbildningskapacitet under läsåret 2021/22 understiger statsbidragets anslag under de två föregående läsåren. Anslaget för läsåret 2021/22 var 34 500 000 kr. Skolverkets redovisning av statsbidraget visar samtidigt att utnyttjandegraden var 23 procent av anslaget för statsbidraget för branschskolor 2021/22, se tabell 1. Sett till ovan beräkning om skolornas maximala mottagningskapacitet är anslaget dimensionerat med 14 500 000 kr över angiven mottagningskapacitet.

¹⁰ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren.*

¹¹ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren.*

6. Skolverkets slutsatser

Lagen om försöksverksamhet med branschskolor trädde i kraft den 1 augusti 2017 och tillämpas på utbildning efter den 1 juli 2018. Lagen upphörde att gälla vid utgången av juni månad 2023. Regeringen har därefter inte avsatt några nya medel, vilket innebär att verksamheten avslutas efter innevarande läsår.

Den 9 juni 2022 beslutade regeringen tillsätta en utredning, Fler vägar till arbetslivet¹², med syfte att lämna förslag som kan bidra till att trygga kompetensförsörjningen samt att fler elever får med sig de kunskaper de behöver för att kunna försörja sig själva. Den 13 juli 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv. Utredaren skulle enligt tillägget, särskilt med utgångspunkt i erfarenheter från försöksverksamheten med branschskolor, föreslå hur behovet av utbildning inom små yrkesområden mer ändamålsenligt kan tillgodoses inom gymnasieskolan. Nedan följer Skolverkets slutsatser av lärdomarna och erfarenheterna av försöket med branschskolor.

Av Skolverkets utvärdering framgår att huvudmännen anser att branschskoleutbildningarna är värdefulla och av god kvalitet för berörda elever.¹³ De branschskoleelever som intervjuades inom utvärderingen¹⁴ upplevde att de på många sätt fick en bra yrkesutbildning på branschskolan, bland annat som värdefullt komplement till sitt arbetsplatsförlagda lärande. Eleverna framförde samtidigt att branschskoleelever kan hamna i kläm om inte hemskolan och branschskolan lyckas samordna den sammantagna undervisningen, inte minst för elever i behov av stöd.

En positiv effekt är försöksverksamhetens möjlighet till riksrekrytering av elever till branschskolorna. I Skolverkets enkät till branschskolorna hösten 2023 framgår att flertalet elever hittills har etablerat sig inom avsett yrkesområde.

Framgångsfaktorer som har framkommit vid Skolverkets verksamhetsbesök är vikten av aktivt stöd från en branschorganisation samt att den senaste tekniken och utrustningen kan tillhandahållas.

Enligt Skolverkets enkätundersökning till branscherna hösten 2023 samt i Skolverkets utvärdering konstateras samtidigt att det tar tid att bygga upp en branschskoleverksamhet och att etablera sig som branschskola. En annan svårighet var att försöksverksamheten pågick under en pandemi, vilket medförde vissa begränsningar av verksamhetens utveckling.

Huvudmän för utbildningar på gymnasial nivå har kunnat söka statsbidrag för att skicka elever till en branschskola inom försöksverksamheten. Statsbidraget hade enligt Skolverkets utvärdering¹⁵ stor betydelse men har varit underutnyttjat. Som Skolverket tidigare har redovisat i delredovisningar identifierade såväl Skolverket som huvudmän, branschskolor och branschrepresentanter tidigt att begränsningen

¹² Dir. 2022:74. *Fler vägar till arbetslivet*.

¹³ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren*.

¹⁴ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren*.

¹⁵ Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren*.

om högst fem elever per yrkesområde var hindrande för försöket. Detta kan vara en av anledningarna till att statsbidraget som skulle stödja verksamheten har varit underutnyttjat, vilket tydligt framgår av Skolverkets utvärdering. Begränsningen innebär att om en huvudman valde att skicka samma elever till en branschskola under två läsår så kunde ingen annan elev från hemskolan ta del av branschskolans utbildning. I praktiken resulterade det i att huvudmannen bara kunde skicka elever från varannan årskull till samma branschskola. I den här kontexten ska man ha med sig att en huvudman kan vara ett gymnasieförbund eller en hel friskolekoncern.

Ytterligare en faktor som har påverkat nyttjandegraden är att även om branschskolorna skulle ta emot elever utifrån sin maximala mottagningskapacitet, skulle statsbidraget vara undersökt i förhållande till anslaget. Även om mottagningskapaciteten har skiljt sig åt under åren.

Även bristen på möjlighet att kombinera olika statsbidrag har varit en hindrande faktor då det till exempel gäller förutsättningar för elever från komvux att delta i utbildningen.

Både huvudmän och branschskolor framhåller att statsbidraget inte har täckt både utbildningskostnader och kostnader för administration. Exempel på fördyrande omkostnader är elevboende och resor för elever som går utbildning på annan ort, studiebesök, och inte minst kostnaderna för information och marknadsföring. Flera branschskolor har lyft att en framgångsfaktor var att de tog emot studiebesök från rektorer eller annan personal på hemskolan tillsammans med elever som varit intresserade av den utbildning som erbjöds på branschskolan och inte var möjlig att få på sin hemskola. En ytterligare förutsättning som framkommer är vikten av att huvudmännen känner till verksamheten och att förutsättningar kring finansiering, marknadsföring och information är tydliga. Avgifterna till branschskolorna har varierat, några branschskolor har tagit ut en kostnad utöver statsbidragets 50 000 kronor per elev.

Skolverkets sammanställning av statsbidraget visar att det har varit en ojämn spridning av elever över de olika branschskoleutbildningarna och utbildningarna har omfattat få kvinnor samt ännu färre elever från komvux.

Skolverket kan dessutom konstatera att försöksverksamheten innehållit enbart utbildningar inom traditionellt mansdominerade branscher.

Vidare noterar myndigheten att flera av branschskolorna inte har haft de organisatoriska förutsättningarna för att ta emot elever från komvux och därmed har genomströmningen för komvuxelever varit låg. En faktor som har angivits är svårigheten att till exempel erbjuda enskilda boenden för olika elevgrupper.

I och med att försöksverksamheten med branschskolor nu avslutats upphör möjligheten till nationell rekrytering då det gäller de kommunala branschskolorna inom gymnasieskolan. De branschskolor som var i drift innan försöket började, kan fortsätta sin verksamhet men då utan möjlighet för huvudmannen att erhålla särskilt statsbidrag, vilket kan leda till ett lägre elevantal då alla huvudmän inte

har samma förutsättningar att kunna bekosta en branschskoleutbildning för en elev.

I och med att försöksverksamheten upphör, upphör även Skolverkets särskilda arbete med branschskolor. Skolverket fortsätter samtidigt med löpande generella insatser för att öka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft. Myndigheten kommer också att bevaka frågan när det gäller arbetet med framtagandet av planering- och dimensioneringsunderlag.

Nedan presenteras ett antal aspekter, med betoning på kvalitet, som Skolverket har identifierat som nödvändiga i fall regeringen initierar liknande framtida satsningar som rör branschskolor. Det är viktigt att:

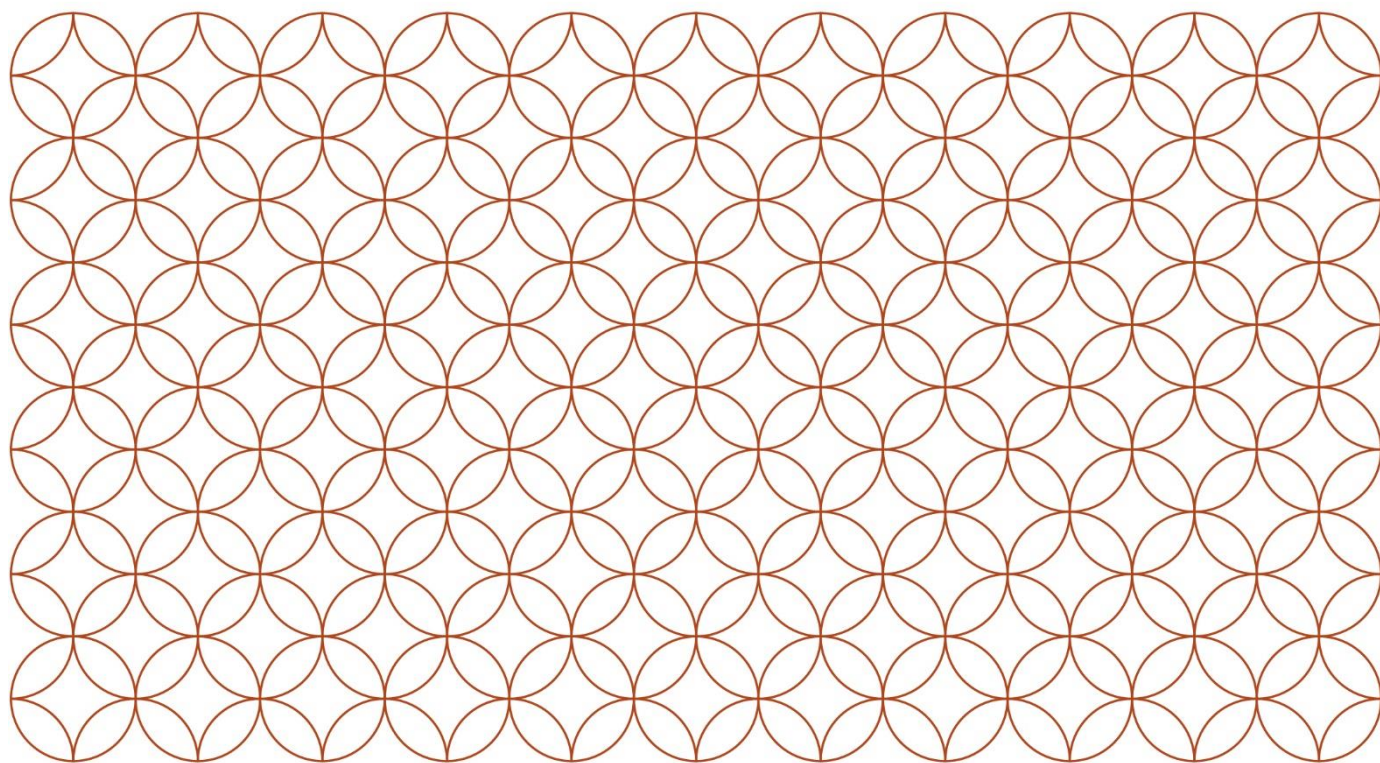
- det genom avtal mellan huvudmän och branschskolor framgår hur man möjliggör ett upplägg och en organisation så att eleverna får förutsättningar att ta del av undervisningen både på branschskolan och hemskolan, särskilt när det gäller elever med särskilda behov,
- planera och implementera en ny reform hos både huvudmän och branscher behöver få ta tid. Här kan de nationella programråden nyttjas som stöd i arbetet,
- statsbidragsnivån bör anpassas för en introduktion till en ny reform,
- statsbidragsnivån bör anpassas efter olika yrkesområden, då de är olika kostnadskrävande. Jämför med statsbidraget för regionalt yrkesvux,
- begränsningar av elever per huvudman och yrkesområde bör undvikas. Skulle detta leda till högre söktryck kan även en reglering för att främja den geografiska spridningen av branschskoleelever övervägas,
- nivån på eventuellt statsbidrag bör, förutom utbildning, även täcka kostnader såsom exempelvis elevers studiebesök på branschskolor samt studie- och yrkesvägledning,
- det är önskvärt att branschskolor ska kunna ta emot elever både från gymnasieskola och komvux,
- bevaka de aktuella yrkesområdena och beakta dem i arbetet med planering och dimensionering av utbildning på gymnasial nivå.

Avslutningsvis ser Skolverket att det är av vikt att branscherna kvalitetssäkrar branschskoleutbildningarna och att Skolinspektionen särskilt uppmärksammas på att vid behov genomföra tillståndsprövningar.

Referenser

- Förordningen (2017:623) om försöksverksamhet med branschskolor och statsbidrag till vissa huvudmän.
- Jämställdmyndigheten (2022). *Val efter eget kön, En kunskapsutvärdering om könsskillnader i utbildningsval* (Rapport 2022:4)
- Lagen (2017:571) om försöksverksamhet med branschskolor.
- Prop. 2016/17:161. *En försöksverksamhet med branschskolor.*
- Skolverket (2019). *Redovisning av försöksverksamheten med branschskolor läsåret 2018/2019*
- Skolverket (2020). *Redovisning av försöksverksamheten med branschskolor läsåret 2019/2020*
- Skolverket (2021). *Försöksverksamhet med branschskolor, En utvärdering av de tre första läsåren*
- Skolverket (2022). *Delredovisning av försöksverksamheten med branschskolor läsåret 2021/22*
- SOU 2015:97. Välja yrke (Yrkesprogramutredningen).
- Regeringen (2022). *Fler vägar till arbetslivet*. Dir. 2022:74
- Regeringen (2022) *Tilläggsdirektiv till Utredningen om fler vägar till arbetslivet*. (U 2022:03)
- Regeringen.se (2022). Strategi för jämställdhetsintegrering.
<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstallldhet/jamstallldhetsintegrering-i-statliga-myndigheter---jim/>

Klicka här för att skriva baksidestext.

Skolverket

www.skolverket.se